

bygningen skulde opføres paa en særlig Plads paa Tøjhusets Grund, Syd for det kongelige Bibliotek og Proviantsgaarden, ud mod Kristiansgade. Man ønskede, at denne Løsning af Sagen forsøgtes gennem to offentlige Konkurrencer, dels en Skitsekonkurrence og dels en senere endelig Konkurrence, og man forlangte til hver af disse en Bevilling paa 20,000 Kr. Det var under vanskelige Forhold i politisk Henseende, Sagen blev ikke fremmet, og den har ligget hen siden. Altsaa, dette var de Resultater, der fremkom efter Rigsdagens Forsøg den Gang, og dette var Regeringens Opfattelse af det fremkomne Resultat. Slutningen herfra til, hvad der nu bør forsøges, synes jeg, ligger meget nær, og jeg synes, at dette Forsøg bør saa meget mere gøres, som Forholdene paa Tøjhuspladsen siden have forandret sig. Den Gang stod man bundet ved Hensynet til det nuværende kongelige Bibliotek, saa at man maatte gaa bag om dette og foreslaa Rigsdagsbygningen lagt paa den anden Side ned mod Kristiansgade, medens man nu er i Færd med at bygge det ny kongelige Bibliotek ud mod Kristiansgade, og derved faar den Plads, hvor Biblioteket nu ligger, ledig, som maaske kunde være langt heldigere for en Rigsdagsbygning. Jeg kan altsaa ikke se, at man, naar vi nu skulde søge i alt Fald en Vejledning for denne Opgaves rette Løsning, vilde gøre Ret i at blive staaende paa det Grundlag, som allerede den Gang har været forsøgt og forsøgt forgæves, og at vi ikke ved Siden af dette Forsøg tillige skulde tage op igen et Forsøg paa, om der ikke ad anden Vej kunde skaffes en Løsning af den Opgave, vi alle interessere os for. Jeg skal, som sagt, ikke vise hen til Teorier; deraf kan intet sluttes. Man kan sige, at Rigsdagen med dens to Kamre hører hjemme i eet Hus, men intet Menneke kan sige, at det er naturligt, at Kongen, Rigsdagen og Højesteret knyttes sammen i een Bygning. Jeg tror, at det modsatte vilde være naturligere, men deraf kan, som sagt, intet sluttes. Jeg bygger kun min Betragtning paa det Resultat, der er fremkommet ved de hidtil gjorte Arbejder i denne Sag. — Jeg skal ogsaa her tillade mig den Bemærkning med Hensyn til dette Appendiks, man stadig drager med, nemlig Lokaler for Højesteret — idet man dog fornuftigvis siger, at der „om muligt“ skal skaffes Plads til Højesteret — at efter mit Kendskab til disse Forhold gør man klogest i at opgive dette Forsøg. Men, velan, lad os tage det ued endnu i nogen Tid. Det staar for

mig saaledes, at Staten en Gang maa skaffe Højesteret sin egen Bygning, og det vil jo ikke være saa uoverkommeligt, naar man kender de Lokaliteter, der er Tale om at kræve for Højesteret. Jeg vil altsaa for mit Vedkommende ønske, at man maa kunne gaa med til, at dette Grundlag for Konkurrencen i § 2 ikke indskrænkes til at være, som der nu staar, blot at skaffe „Lokaler til Bolig og Repræsentation for Kongen, for Rigsdagen og om muligt for Højesteret“, men at der maatte føjes til — selvfølgelig med Bibeholdelse af det Grundlag, som Regeringen har opstillet i sit Forslag — „medens Rigsdagens Lokaler kunne foreslaas opførte enten i og i Forbindelse med den hidtilværende Slotsbygning eller i en særskilt Rigsdagsbygning“. Jeg tillader mig altsaa at rette den Hensigt til den ærede Regering, om den vilde have noget imod, at denne Konkurrence, som altsaa nu søges foretaget, tillige udvides til som et andet Alternativ at have denne Mulighed for Øje at skaffe en Kongebolig der, hvor Slottet nu ligger, og en Rigsdagsbygning — om muligt — paa et andet Sted.

I Forbindelse med denne min Betragtning staar endnu en anden — den henstiller jeg ogsaa til Overvejelse — om det er nødvendigt og rigtigt, naar vi nu gaa til en fornyet Konkurrence, i denne Lov at sætte, at der skal være baade en Skitsekonkurrence og senere en endelig Konkurrence. Jeg vilde ønske, at man kunde blive staaende ved en Skitsekonkurrence. Jeg tror, at derved fik man de Forsøg frem, der nu burde gøres paa Løsningen af den paagældende Opgave, og først naar man havde set, hvad der saa kom frem, og den paagældende Kommission havde taget Standpunkt dertil, og naar Regeringen saa paa ny fremførte Sagen, grundet paa denne Kommissions Indstilling og Forslag — først saa, synes jeg, at Tiden var kommen til at tage sin endelige Bestemmelse lige over for Sagen, og da vil det efter min Mening være rigtigt at lade den videre Gennemførelse af Opgaven ske ved en Kommission, eller hvorledes vi kunne enes om det, medens man derimod ikke nu skulde lade den eller de Arkitekter, hvis Skitser man maatte finde gode, gaa videre med Arbejdet. Dels kan det være omsonst, og dels kan det ikke gøres uden med Bygherrernes Medvirkning, og det er paa den ene Side Kongen eller Kongens Repræsentanter ved dette Foretagendes Gennemførelse, og paa den anden Side, og ikke mindst, for Rigsdagens